ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 28-го КВІТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, APRIL 28, 1976 Ч. 78. VOL. LXXXIII

РИМ ПОДИВЛЯЄ УКРАЇНСЬКІ ВЕЛИКОДНІ ТОРЖЕСТВА З УЧАСТЮ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Рим, Італія (М. Ф. — телефоном). — „Оцим милозвучним Христос Воскрес нині поздоровляють себе і складають найкращі побажання усі наші вірні, православні і католики, східнього обряду", — це перші слова великодньої проповіді Патріярха Йосифа у вщерть заповненому соборі св. Софії в Римі в неділю, 25-го квітня.

Нав'язуючи до змісту цих слів, Блаженніший Йосиф пояснив, що якраз Воскресення Христове це найясніший доказ об'явлення „і всієї науки Христової", бо Господь Ісус „перейшов терпіння і випив чашу до дна", а „скількість і страшних терпінь не можна собі уявити". Тому, — пригадував Патріярх, — Воскресення таке для нас переконливе. Закликаючи вірних до великої надії, Блаженніший Йосиф додав, що „ по терпінні, по страсній п'ятниці, приходить Воскресення", яке не тільки приносить нове фізичне життя і навіть піднесення на дусі, але й „освячуючу ласку", яка веде до нового існування на життя небесного.

Великодні торжества, які почались тут вже у Великий Четвер патріяршим свяченням мира та антимінтів, а увечорі Утренею страстей Господніх з читанням 12 Євангелій, з яких Блаженніший читав першу і останню, знайшли широкий розголос в італійській пресі. Ватиканське радіо та італійська крайова комунікаційна сітка РАІ подавали обширні репортажі в різних мовах про страсні та воскресні відправи у Софійському соборі, нав'язуючи знову до привіту Папи Павла УІ делеґатам з'їзду СУСТЕ в середу, 21-го квітня, про що рівнож звітувала аґенція Асошієйтед Пресс, підчеркуючи рідкість відкритої піддержки Ватикану для переслідуваних українських католиків. (Вістка про привітання і благословення Папи для українців була надрукована в попередньому виданні „Свободи").

У Велику П'ятницю вже самі священики Софіївської обителі при допомозі своїх сусідів - отців Селезіян відправили царські часи та вечірню із винесенням плащаниці, а увечорі прибув знову на Український Католицький Університет Блаженніший Патріярх Йосиф із свого постійного місця перебування у Ватикані, щоб відправити, у співслуженні п'ятьох ієрархів, Єрусалимську утреню. Через два дні, при Божому гробі, в Софійському соборі держали стійку пластуни із невеличкої групи в Римі. У Велику Суботу вранці відправлено Літургію св. Василія Великого, а увечорі в

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЕКЗЕКУТИВА СВІТОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ І ЕКЗЕКУТИВА ЗУАДК ВІДБУЛИ НАРАДУ

Філядельфія (ЗУАДК). — Справа наладнання діяльности сектора Української Суспільної Служби, що охоплює допомогово-харитативну діяльність і опіку та й заступництво над переслідуваними і виселеними українцями в різних країнах поселення, була предметом спільної наради Екзекутиви Ради Суспільної Служби СКВУ з Екзекутивою Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, що відбулася тут в п'ятницю, 2 квітня 1976 р. Нарадою проводив голова Екзекутиви Ради Суспільної Служби СКВУ д-р Володимир Галан і в ній взяли участь члени обидвох Екзекутив — п-і Оксана Генґало, д-р Матвій Стахів, д-р Богдан Гнатюк, мґр Остап Тарнавський, д-р Олександер Білик і дир. Іван Поритко. Нарада висловила негодування з того факту, що в останньому часі потворилося багато самодіяльних комітетів, які переводять збірки, не даючи ніякої звітности перед громадою. Нарада теж ствердила, що покликаний Президією Секретаріяту СКВУ Комітет Оборони Політичних В'язнів може хіба тільки дублювати діяльність ЗУАДКомітету, що у свойому статуті має два головні завдання: матеріяльну допомогу всім українцям у потребі в усіх країнах поселення і правну опіку та охорону покривджених і переслідуваних українців без різниці на їх місце перебування і релігійну чи політичну приналежність. Нарада прийняла до відома, що в усіх вже тепер відомих справах оборони українських дисидентів ЗУАДК не тільки поробив відповідні заходи, включно з висилкою афідавітів і висилкою фондів на перші потреби в оплаті формальностей до американської амбасади, але й запевнив повну опіку над висиленими українцями, з коштами переселення включно. Всі справи допомоги українським дисидентам і висиленцям, мусять бути ведені неполітичною харитативною аґенцією. Такою аґенцією являється виключно Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, що є офіційною добровільною аґенцією, яка діє в рамах Добровольчої Допомогової Акції американського Державного Департаменту та має договір з Високим Комісарем для Справ Втікачів при Об'єднаних Націях. Нарада постановила скликати в найближчому часі конференцію всієї Української Суспільної Служби і наладнати співдію всіх організацій суспільної служби в усіх країнах українського поселення для найкращого функціонального діяння харитативної допомогової діяльности і оборони прав української людини.

ПОШИРЮЮТЬСЯ АКЦІЇ ОБОРОНИ Д-РІВ ПЛАХОТНЮКА І ШТЕРНА

Д-р Микола Плахотнюк

Д-р Михайло Штерн

Лондон (УІС „Смолоскип"). Централя Міжнародної Амнестії в Лондоні опублікувала у свойому місячному бюлетені за квітень 1976 р. (ч. 4, рік III) заклик в обороні українського лікаря Миколи Плахотнюка, який тепер перебуває в Дніпропетровській психіятричній тюрмі. В заклику пишеться:

„Д-р Микола Плахотнюк. Совєтський Союз.

Д-р Микола Плахотнюк, українець, є одним з політичних дисидентів, який ще дальше перебуває в Дніпропетровському психіятричному закладі після недавнього звільнення Леоніда Плюща. Д-р Плахотнюк, адоптований Міжнародною Амнестією в'язень, був ув'язнений в січні 1972 р. під закидом „антисовєтської агітації і пропаганди". Пан Плющ сказав, що він особисто був свідком жорстокого поступування з д-ром Плахотнюком. Д-р Плахотнюк є лікарем. Перед його публічною заявою в обороні іншого українця — В. Мороза в 1970 році, він був старшим лябораторійним асистентом в туберкульозній санаторії для дітей біля Києва. Він був звільнений з цього становища в 1970 р., заарештований в січні 1972 р. і проголошений невідповідальним за свої вчинки в листопаді 1972 р., діягноза — шізофренія.

Можливо, що д-р Плахотнюк є насильно лікований невролептичними ліками в Дніпропетровському психіятричному закладі.

Просимо, увічливо устилізовані листи прохаючи звільнення д-ра Плахотнюка, слати до: СССР, Українська ССР, м. Дніпропетровськ, вул. Чічеріна 101, п/я ЯЭ-308, Спеціяльна Психіятрична Больниця".

Париж (УІС „Смолоскип"). В останніх кількох місяцях розгорнулася посилена акція в обороні д-ра Михайла Штерна, українського жида з Винниці, незаконно засудженого на 8 років ув'язнення.

Недавно створено в Парижі Міжнародний Комітет за звільнення д-ра М. Штерна, який складається з самих лавреатів Нобелівської нагороди.

Комітет цей очолюють відомі французькі письменники Жан-Поль Сартр і Сімон де Бовуар, які звернулися до лавреатів Нобелівської нагороди спеціяльним закликом, в якому між іншим говориться:

„Світ, в якому ми живемо, сповнений звуками про свободу людини, про її право на вільний вибір свого життєвого простору. А рівночасно є люди, які страждають та вмирають по таборах, ізольовані й не чутні ніким. Справа доктора Михайла Штерна, видатного ендокринолога, радянського громадянина — болючий приклад...

Щоб боротися проти такої жорстокої несправедливости, що її зазнав лікар, який присвятив усе своє життя зменшенню людських страждань, ми створюємо Комітет для звільнення доктора Штерна. Цей Комітет очолюватимуть лавреати Нобелівської нагороди, які підпишуть цей заклик, і кожний підпис буде неоцінимим внеском у справу збереження людської гідности".

В дуже короткому часі заклик ініціяторів підписали біля шістдесят лавреатів Нобелівської нагороди з багатьох країн світу. В цьому заклику між іншим пишеться:

„Невже ми мовчатимемо і чекатимемо, поки він помре?... Кожний з нас може одного дня стати жертвою махінацій, але ми будемо безнастанно нагадувати представникам державної влади, що їхня всемогутність не дає їм повноважень зазіхати на права людини, права громадянина".

СОЦІЯЛІСТИ ЗДОБУЛИ НАЙБІЛЬШЕ ГОЛОСІВ У ВИБОРАХ В ПОРТУГАЛІЇ, ПЛЯНУЮТЬ КОАЛІЦІЙНИЙ УРЯД

Лісбона, Португалія. — лідер Соціялістичної партії Португалії Маріо Сорез, партія якого здобула 106 на всіх 263 парляментарних місць у крайових виборах, які відбулися в неділю, 25-го квітня ц. р., звернувся з офіційним закликом до проводів Народно - Демократичної партії і партій центру, формувати спільно коаліційний уряд, який матиме урядову більшість і тим самим зможе конструктивно діяти, вводячи потрібні, головно економічно -господарські реформи в країні. Сорез при тому відкинув співпрацю соціялістів з комуністичною партією. „Якщо Соціялістичній партії, яка здобула найбільше голосів у виборах, президент запропонує творення нового уряду, — заявив Маріо Сорез, — то ми піднімемося такої місії і запропонуємо Національній Асамблеї нашу програму". Сорез однак свідомий того, що Соціялістичній партії бракує 26 місць, щоб бути партією більшости і тому творення коаліційного уряду, на його думку, є найкращим виходом з існуючої ситуації. Народні демократи, які здобули у виборах 71 місце, консервативні партії центру із своїми 41 місцями, моглиб, згідно з опінією Сореза, творити уряд, не баячись підривної діяльности комуністів, які здобули 40 місць у парляменті.

Згідно з новою конституцією, яка увійшла в силу в понеділок, 26-го квітня ц. р., президент держави має право покликати політичні партії до формування уряду на підставі парляментарних виборів, що може статись тільки після президентських виборів, які назначені на червень ц. р. До цього часу урядуватиме уряд прем'єра Хозе Пінгеіро де Азеведо.

Сенатська комісія пропонує реформу розвідчих аґенцій

Вашінґтон. — Сенатська комісія для справ розвідки видала у понеділок, 26-го квітня, звіт, в якому пропонує перевести реформу всіх розвідчих аґенцій ЗСА, зокрема Центральної Розвідчої Аґенції (Сі-Ай-Ей), а головним чином пропонує обмежити прикриту діяльність цих аґенцій як знаряддя для ведення американської закордонної політики.

Після переслухань і дослідів, які тривали 15 місяців, Сенатська комісія прийшла до переконання, що Білий Дім, Конґрес та самі проводи розвідчих аґенцій не мали задовільної контролі над діяльністю розвідчих чинників і тому траплялися різні надужиття повновластями. Тому Сенатська комісія запропонувала законопроєкт, який надав би Конґресові майже рівноправність з Білим Домом щодо контролі над діяльністю цих аґенцій. Наприклад, законодавці були б заздалегідь повідомлені про будь - яку заплановану прикриту діяльність розвідчих аґенцій. Законопроєкт також пропонує обмежити деяку діяльність цих аґенцій за кордоном, наприклад, забороняє їм брати участь в атентатах на провідників чужих країн, забороняє співпрацю з чужоземними розвідчими чинниками, які порушують людські права своїх громадян тощо. Крім того, Сенатська комісія пропонує, щоб директор Сі-Ай-Ей мав загальний нагляд над діяльністю всіх розвідчих аґенцій, а також пропонує, щоб Сі-Ай-Ей припинило свою підтримку деяких наукових та інших установ в ЗСА і закрило свої бизнесові підприємства.

У Філядельфії створено український комітет „Джексон – президентом ЗСА"

Сен. Джексон з членами Українського Комітету: „Джексон Президентом ЗСА": у першому ряді (зліва): И. Стабельський, сен. Г. М. Джексон, інж. І. Мазуркевич, д-р І. Скальчук. У другому ряді (зліва): М. Татунчак, Л. Бугай, І. Скульська, мґр У. Мазуркевич, Дз. Швед. У третьому ряді (зліва): Б. Татунчак, І. Бугай, Б. Скульський, інж. Р. Швед та Ч. Генік, голова Українсько-Американського Демократичного Клюбу і кандидат на делеґата на Демократичну конвенцію.

Філядельфія (ІАС) — В квітні ц. р. три демократичні кандидати на президента ЗСА ведуть посилену кампанію у пенсильвенійських правиборах, звертаючи окрему увагу на Філядельфію. Сенатор Г. М. Джексон розгорнув у Пенсильвенії дуже енерґійну кампанію і є багато даних на те, що у Пенсильвенійських правиборах він вийде переможним.

В дні 7-го квітня ц. р., у Белвю Стретфорд готелі відбувся 50-доляровий обід у честь сенатора, в якому взяло участь понад 800 осіб.

Українці в значній кількості взяли участь у цьому обіді, а в програмових списках стіл українців так і був зазначений, як український. У своєму слові сен. Джексон висловився дуже прихильно про українців, а його промова була перериване гучними оплесками, коли він ствердив, що із Совєтським Союзом треба говорити із позиції сили, а інструкцію Сонненфельдта до амбасадорів, в якій він твердив, що ЗСА повинні заохотити східньо-европейські народи до „більш органічного зв'язку з Росією" назвав „неймовірною". У внутрішній політиці сен. Джексон є прихильником повного затруднення та широко-закроєного федерального фінансування великих проєктів публічних робіт.

Крім сен. Джексона на цьому обіді промовляв теж б. амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй Д. П. Мойніген. Він дуже гостро осудив теперішню політику ЗСА, а саме детанту із Совєтським Союзом, уважаючи, що ЗСА роблять завеликі поступки Совєтському Союзові і тим самим деґрадують себе до стану другорядної потуги.

Сен. Джексон добре знаний українській громаді. Він бо завжди прихильно відгукався на заклики Українського Конґресового Комітету та на заклик Комітету в обороні В. Мороза. Як відомо, сенатор Джексон інтервенював в президента Форда, в Державному Департаменті, в Об'єднаних Націях і в Л. Брежнєва в обороні В. Мороза. Він теж находив час для своїх виступів на українських публічних зібраннях.

Після обіду сенатор Джексон познайомився з членами Українського Комітету „Джексон — Президентом ЗСА" і в крузі членів цього Комітету зробив знімку.

В Німеччині плянується відповідне відзначення 100-річчя народовбивчого Емського указу – інформує проф. Юрій Бойко

Джерзі Ситі, Н. Дж. (В. Т-ць). — Тепер, коли в Совєтському Союзі жорстоко здійснюється продумане кремлівськими верховодами народовбивче „злиття націй" в один російський „совєтський народ", відзначення українцями в країнах поселення 100-ої річниці підписання горезвісного Емського указу підкреслить факт, що Совєтський Союз продовжує русифікаційну політику царату, та що український нарід вже в минулому пережив подібні намагання знищити його, — сказав проф. д-р Юрій Блохин-Бойко, видатний наш літературознавець з Німеччини, під час відвідин редакції „Свободи" минулої п'ятниці, 23-го квітня.

Проф. Бойко, який відвідав редакцію в товаристві письменниці Докії Гуменної, поінформував про пороблені вже заходи, щоб цього червня або липня відповідно відзначити 100-річчя підписання царем Олександром

Проф. д-р Юрій Бойко під час розмови в редакції „Свободи"

II цього ганебного таємного указу в містечку Емс, яке находиться в Західній Німеччині біля Вісбадену. Як-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Українці Пассейку протестують проти невірних інформацій

Пассейк, Н. Дж. — Спотворювання інформацій про Україну, її нарід, історію та культуру в англомовних довідниках і працях американських науковців були темою доповідей, що їх виголосили тут в неділю, 11-го квітня, проф. д-р Микола Чировський і д-р Володимир Савчак, в результаті яких учасники зібрання, влаштованого Відділом УККА повітів Пассейк - Берґен, прийняли резолюцію, опротестовуючи особливо інформації опубліковані в „Енциклопедії Брітаніка". В резолюції, яку реферантура зовнішніх зв'язків при цьому Відділі УККА вислала до редакції „Енциклопедії Брітаніка", закликається редакторів цієї престижевої публікації „взяти до уваги всі існуючі джерела і виправити кривдячі помилки" в слідуючому виданні.

Проф. д-р М. Чировський доповідав на тему „Значення української науки у вільному світі", а д-р Волод. Савчак про „Чотири енциклопедії і один альманах". Вечір відкрив Іван Буртик, а провадив ним д-р Мирослав Бих.

Проаналізувавши ряд тенденційних і пофальшованих даних про Україну в різних довідниках, доповідачі закликали до систематичної акції писання протестаційних листів до різних публікацій, а особливо до „Енциклопедії Брітаніка" з вимогою справити помилки у слідуючих виданнях. Прийнят у резолюцію Відділ УККА рівнож вислав до українських науковців з проханням піддержати цю акцію.

Совєти зловживали його вимушеним свідченням – твердить В. Красін

Ню Йорк. — Колишній совєтський дисидент, економіст Віктор Красін, який тепер живе на Заході, заявив, що совєтські власті вживали свідчення, одержані від нього під насильством, щоб засудити іншого дисидента, Сергея Ковальова, на 7 років у концентраційному таборі та на 5 років заслання. Красін, один із організаторів Ініціятивної ґрупи для оборони людських прав у Совєтському Союзі, твердить у депозиції опублікованій нюйоркським видавництвом „Хроніка", що коли він та історик Пйотр Якір були арештовані в 1972-му році, то працівники КҐБ погрожували йому, що застрілять його і тому він по деякім часі „признався" до всіх закинених йому „провин", хоча він тоді не вірив у погляди, які висловлював під час переслухання. Після того, як йому дозволено виїхати на Захід, Красін дізнався, що деякі із його заяв були недавно використані совєтськими чинниками для засудження Сергея Ковальова. Тому, що ці заяви були одержані під примусом і не відповідали правді, Красін твердить, що суд над Ковальовим був неважний.

Як відомо, Красін і Якір в 1973-му році були засуджені на три роки ув'язнення в концтаборі та на три роки заслання. Однак, під натиском КҐБ обидва „покаялися" на пресовій конференції в Москві і з уваги на це Красіна кара була зменшена і йому дозволено виїхати на Захід разом з родиною. Він тепер твердить, що його „покаяння" було вимушене та заявляє, що далі переконаний, що совєтські власті протизаконно переслідують громадян за їхні переконання, порушуючи підставові людські права.

Помер маршал Ґречко – міністер оборони СССР

Москва. — Пресові аґенції інформують, що в понеділок, 26 квітня ц. р. помер тут на 72-му році життя, після серцевої атаки, міністер оборони СССР маршал Андрей Антонович Ґречко, який до останнього дня свого життя був активним військовиком і ще минулого тижня багато разів зустрічався з представниками Лаосу і Мозамбіку, які перебувають з офіційною візитою в Совєтському Союзі. Урядову клепсидру підписав генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв та інші кремлівські верховоди, називаючи маршала А. Ґречка „відомим героєм" з часів Другої світової війни і „льояльним сином Комуністичної партії". В медичному повідомленні, опублікованому пресовою аґенцією ТАСС, говориться, що маршал Ґречко хворував довший час на склерозу і недомагання коронарних судин.

Військова кар'єра маршала А. Ґречка розпочалась ще в 1919 році, коли він закінчив військову академію і відтоді, виконуючи різні функції в червоній армії, добився до найвищого становища, а вкінці очолив міністерство оборони СССР. В часі Другої світової війни маршал Ґречко спочатку командував кавалерійською дивізією на Кавказі, потім армійським корпусом і в кінці армією, яка у боях перейшла через Кавказ, Україну, Польщу, Чехо - Словаччину. Після закінчення війни Ґречко займав найвищі військові пости, був головнокомандувачем окупаційних військ в Східній Німеччині, командантом військ Варшавського Пакту, брав участь в здушенні повстання східніх німців в 1953 році і був майже безперебійно членом Політбюра, крім останнього періоду Нікіти Хрущова, який усунув був Ґречка, закидаючи йому „бонапартизм" і намагання ставити військові справи вище цивільних. Після повалення Хрущова Леонід Брежнєв знову призернув його у повних правах члена Політбюра і назначив його міністром оборони СССР.

За свідченнями пресових аґенцій, Андрей Ґречко народився 17-го жовтня 1903 року в українській селянській родині в селі Голодаєвка, перейменоване тепер на Куйбишевку, Ростовської області. Останнім військовим актом маршала А. Ґречка було здушення чехо-словацького повстання і повновна окупація совєтською армією тієї країни в 1968 р. та усунення ліберального уряду Александра Дубчека. Одинока дочка Ґречка замужня за Юрія Кіріченка, совєтського амбасадора в Норвеґії.

ВИСТАВКА КАРТИН А. КОЛОМИЙЦЯ В ЧІКАҐО

Чікаґо, Ілл. — В п'ятницю, 30-го квітня ц.р. о год. 7-й вечора тут в Ґалерії „Леви" при 2353 В. Чікаґо евеню, відбудеться відкриття виставки картин мистця Анатолія Коломийця. Виставку можна буде оглядати також в суботу і неділю, 1 і 2-го травня у годинах 10 ранку до 10-ї вечором.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Надія на Америку

Внутрішні події в Америці, зокрема Вотерґейтський скандал та примусова резиґнація Ніксона в недавньому минулому і передвиборча метушня тепер, як і не в малій мірі поразки та пониження Америки в закордонній політиці, зокрема програ в Індокитаї, безрадність з комуністичною інтервенцією в Анґолі тощо, в очах та в опінії багатьох американських спостерігачів і коментаторів сильно послабили престиж Америки в світі та викликали поважні сумніви щодо вартости будь-якого союзу з нею, зокрема в обличчі зростаючої комуністичної загрози.

Ці більші чи менше логічні висновки заперечує дійсність: Америка сьогодні, як і була вчора, є все ще найбільшим і найпевнішим союзником в опінії та переконанні Західньої Німеччини, Франції, Англії, Італії, Японії та багатьох інших вільних країн, не згадуючи вже про таких випробуваних приятелів, як Канада чи Австралія. Інформує про це впливовий журнал „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 26-го квітня на підставі дбайливого обслідування та перевірки своїми кореспондентами настроїв у столицях тих країн.

В Західній Німеччині, — кажеться в повідомленні, — немає будь-якого сумніву, як в уряді, так і серед народу, щодо відношення тієї країни до З'єднаних Стейтів. В останньому обслідуванні виявилося, що 86 відсотків західних німців бажають ще тіснішого союзу з Америкою і єдине, що їм в Америці не подобається, це те, що вони називають „Зельбстцерфляйшунг" — власна „м'ясорубка" з Вотерґейтом, критикою розвідчих аґенцій, передвиборча метушня і подібне.

Французи мають дещо іншу оцінку для Америки: вони не квестіонують її спроможностей протиставитись Совєтському Союзові в кожній потребі і ділянці, натомість виявляють поважні сумніви щодо волі і охоти до будь-якої конфронтації. Тим не менше французи вважають Америку за рішальну силу в світі і з нею зв'язують свої надії.

Британська віра в американські спроможності не тільки не зменшилася, але ще й поважно збільшилася, зокрема в господарсько-економічному відношенні. В політичному відношенні, зокрема оборонному, англійці висловлюють приблизно ті самі побоювання, що французи — не до самої спроможности, але рішучости та охоти.

Відношення і опінія Італії чи не найкраще характеризує факт, що навіть італійські комуністи заявляють, що коли б вони прийшли до влади, то Італія залишилася б членом в НАТО, здаючи собі справу з популярности італійсько-американської приязні серед народу. Америка в тій країні має безсумнівну опінію найпевнішого і найліпшого союзника.

Японську опінію щодо Америки найкраще висловила одна з японських газет, стверджуючи в редакційному коментарі: „Існують сильні познаки, що З'єднані Стейти швидко переходять до порядку над своєю в'єтнамською поразкою і можна очікувати, що після цьогорічних виборів вони знову гратимуть відповідну ролю світового лідера". Немає жадних познак, що свідчили б про будь-яке послаблення японського довір'я до Америки та сумнівів щодо її сили і спроможностей.

Подібну оцінку зареєстровано і в інших вільних країнах. Мимо своїх внутрішніх турбот і труднощів, Америка в опінії світу залишається авторитетним лідером і головною надією на оборону перед зростаючою совєтською загрозою.

Альтернативи детанту

Президент Джералд Форд і державний секретар Генрі Кіссінджер нарешті почали розуміти після досвіду в Анґолі, що совєтські верховоди в цілком інший спосіб інтерпретують політику детанту та намагаються всілякими способами використати ту політику для поширення своїх впливів на всі обшири. А проте, вони далі твердять, що немає альтернатив до цієї політики, мимо того, що Президент вирікся самого слова „детант" та почав користуватися окресленням „мир через силу", а Кіссінджер, замість наголошувати „взаємокорисність", яку нібито мала б принести ця політика, як це робив досі, тепер наголошує, що політика відпруження потрібна для того, щоб запобігти атомовій війні. Коментатори вказують, що хоча протягом останніх кількох тижнів в уряді ЗСА наступила деяка зміна в настанові щодо політики детанту, то все одно Білий Дім, зокрема Генрі Кіссінджер, далі вважає, що єдиною альтернативою до тієї політики є нуклеарна війна, яка означала б кінець людства.

З таким висновком не погоджується ряд американських коментаторів, політичних діячів і науковців. Вони твердять, що таки існують інші альтернативи до політики детанту, тільки Вашінґтон чомусь не хоче їх використати. Критики теперішньої закордонної політики ЗСА вказують, що мир можна забезпечити також тим, що Вашінґтон недвозначно заявить Москві, що ЗСА протиставитимуться будь-яким спробам Совєтського Союзу поширювати свої впливи на стратегічно важливі райони і протиставитимуться всіми можливими способами: дипломатією, економічною та мілітарною допомогою союзникам, а також допомогою країнам, яким загрожує комуністична аґресія, включно із стаціонуванням американських військових частин в загрожених Совєтським Союзом країнах.

Ці критики також закликають Вашінґтон присвятити більше уваги на скріплення стратегічно важливих зв'язків із союзниками в Західній Европі і Азії та на встановлення кращих відносин з іншими демократичними державами світу, з якими з різних причин Америка досі не могла дійти до повного порозуміння.

Вашінґтон, — заявляють ці коментатори, мусить подбати, щоб ніколи не дійшло до того, що ЗСА стануть другою з черги мілітарною потугою, бо якщо військову перевагу здобуде Совєтський Союз, то це буде смертний вирок для вільного світу. ЗСА також повинні повідомити Совєтський Союз, що високо розвинена американська економіка буде вповні використана на скріплення Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) та окремих союзників Америки, а не на те, щоб впроваджувати стабільність у захитану совєтську економіку та щоб постачати Совєтському Союзові американську технологію, технологічне знання і різні харчові продукти, зокрема зерно.

Вашінґтон також не повинен погоджуватися на жадні концесії для СССР, які в майбутньому можуть навіть в найменшій мірі вийти на некористь вільному світові.

Якщо уряд ЗСА в свою закордонну політику введе згадані альтернативи до політики детанту, то, — твердять ці коментатори, — в дійсності, а не тільки на словах, зможна буде запевнити „мир через силу".

П. Феденко

ПОРАДИ ПОНЕВОЛЕНИМ НАРОДАМ

Великий шум учинився навколо американського дипломата з німецьким іменем — Гелмута Зонненфельдта. Цей порадник державного секретаря Кіссінджера зформулював на письмі давно відомі погляди американських урядів на ситуацію народів Совєтського Бльоку, чи, ясніше сказавши, російської большевицької імперії. Пишу — „большевицької", бо система, яку створив Ленін, радикально відрізняється від клясичного „марксизму"; це, хоч і дуже спізнено, починають розуміти вожді компартії Італії, Франції, Еспанії та ін. Зонненфелдт визнав право большевицької Москви мати під своєю „опікою" народи східньої і середньої Европи, які „визволила" червона армія в час Другої світової війни. Американський дипломат думав про країни, що мають незавидну назву „супутники" (сателіти). Дехто називає собак „сателітами", бо вони слухають свого власника і виконують його накази. Ролю людини - „сателіта" описав у своїй поезії Іван Франко:

„Мій учитель був пес,
що на лапки стає,
і цілує ту руку,
яка його б'є...

В цій ситуації перебували й живуть деякі ватажки сателітських компартій, яких Москва катувала й калічила за влади Сталіна, а пізніше — польський Гомулка, мадярський Кадар чехо - словацький Гусак та інші почали (в згоді з Москвою) верховодити у своїх країнах.

Зонненфелдт не згадує про народи, що раніше попали в ненаситне черево большевицької імперії: Україна, народи Прибалтики, Кавказу й Туркестану.

Міністер в уряді президента Джансона Дін Раск — уже давно сказав, що згадані народи „історично" належать до Росії. Тому ті народи, які стали жертвами російської агресії і поневолення і тепер схотіли б вирватися з тюрми народів, ідуть проти „законів історії". Буває й така логіка в міркуваннях міністрів... Теж учений дипломат Джордж Кеннан року 1950 в своїй статті, підписаній буквою „X", радив українцям не виходити із Російської імперії, а пізніше, в рефераті для американських знавців міжнародної політики, запевняв, що українська самостійність викликала б загальну катастрофу ,бо на це не дали б своєї згоди росіяни... З того зрозумілий висновок народам, засудженим „історією" та насильством „старшого брата": — „сидіть і тільки дихайте"!

Зонненфелдт розширив „сферу впливу" для Москви. Він зазначає, що народи-„супутники" мають органічний зв'язок з Московською імперією, а тому радить „сателітам" сидіти тихо, не мріяти про вихід із того „органічного" зв'язку, не влаштовувати повстань проти „старшого брата".

Трудно зрозуміти, з якої причини п. Зонненфелдт рішив давати такі поради поневоленим народам - „супутникам". Невже він уважає, що народи під московською опікою такі недотепні, що не розуміють ситуації, в якій вони перебувають? Адже ж усі пам'ятають рік 1956, коли „обличитель" злочинів Сталіна — Микита Хрущов — задушив большевицькими танками повстання на Угорщині. Не забувся теж рік 1968, агресія „братніх армій" на Чехо-Словаччину, де люди мріяли про „соціялізм з людським обличчям". Пам'ятають люди протест німецьких робітників у Східньому Берліні 17 червня 1953 р. Большевицькі панцерники роздавили цей рух.

В країнах під комуністичною тиранією люди розуміють, що мрії про „всенаціональне повстання" не мають там реального ґрунту. Тому поради американських дипломатів там непотрібні. Однак усі наради, прив'язані до „московських тачок", напевне почули слова Зонненфелдта про органічний зв'язок з Москвою з немалим обуренням. Коли один український журналіст на чужині, прихильник колгоспної панщини, написав, що той устрій уже органічно вріс в сільське життя, то моя відповідь була: коли людині прищепити якунебудь недугу — сухоти, сифіліс тощо, то й ці хвороби стануть „органічні". Але чи вони корисні й бажані людям?

Кіссінджер і президент Форд пробували злагіднити слова Зонненфелдта ,але без успіху. Бо кожному ясно: Вашінґтон уважає народи на схід Ельби за сферу впливу Москви. Це свого роду „аванс", завдаток Кремлеві, щоб він визнав „сфери інтересу" Вашінґтону в інших областях. Однак Москва на це не вважає, за відомим правилом:

„Що є наше, те наше. А що є ваше, про те можемо дискутувати"... І „дискутують", як це ввесь світ бачив недавно в Анґолі.

Слова Зонненфелдта про потребу „органічного зв'язку" між країнами - сателітами та Совєтським Союзом викликали протести американців, приналежних національно до „сателітів", Кіссінджер пробував допомогти Зонненфелдтові заміною слова „органічний зв'язок" на „ історичний зв'язок". Це — не поміч, бо який „історичний зв'язок" з Москвою має „Німецька Демократична Республіка" під комуністичною диктатурою, або Угорщина?

„Історичними правами" виправдував панування Москви над народами СССР згадуваний міністер Раск. Неволя „органічна" чи „історична", — пригнобленим народам гірка. Влучно сказано в приказці: „Не вмер Данило, болячка задавила".

Степан Плахтій

ХТО ДОПОМОЖЕ ТИМ ЛЮДЯМ?

Час від часу в українській вільній пресі появляються згадки про життя українців у Бразилії, одначе вони або не повні, або односторонні, або й просто тенденційні. З усього видно, що автори тих згадок або ніколи не були в Бразилії, або не знають про дійсний стан життя українців в цій країні. Зокрема не знають про стан життя українського хлібороба, або щось чули про нього, та насвітлюють тенденційно, перебільшено.

„Ми сьогодні зовсім не збираємось з тими авторами дискутувати, чи щось заперечувати. Наша ціль у цій статті показати дійсний стан життя нашого хлібороба, бо нам довелося дуже часто відвідувати різні місцевості, говорити з численними людьми і побувати в багатьох домах хліборобів, поділитись з ними хлібом - сіллю.

Цілому світові відомо, що лише декілька років тому Бразилія належала до числа найвідсталіших країн світу. Індустрія майже не існувала, хліборобство зі своїм феодальним устроєм було не розвинене. Українські емігранти, поселюючись у Бразилії, діставали обширні землі з непроходимими лісами; повними усяких страхіть і несподіванок. Український хлібороб, не маючи найменших засобів на розбудову свого господарства, вибирав з цього поля найвигідніші ділянки до обробки і брався за вирощення пшениці, жита, кукурудзи й інших зернових культур, які йому були відомі ще з рідних земель. Це було тоді новаторством, бо Бразилія завжди імпортувала зернові культури для внутрішнього вжитку, і про українського хлібороба, який започаткував сіяння пшениці на „ширшу скалю". зачали писати місцеві газети.

Та бути малим хліборобом, з ручною обробкою землі не було популярним тоді, як не є і тепер. Тому наш рільник так і не розвинув свого господарства. Заступ, мотика і подекуди — кінь ще й сьогодні залишилися головним знаряддям обробки землі.

Цілий ряд природних нещасть, які навідують цей край майже кожного року, спричиняють до ще більшого погіршення і так незавидного становища. Багато з наших хліборобів залишили своє традиційне зайняття вирощувати зернові культури і бджільництво та перейшли на вирощування тютюну, який хоч і не дає потрібних зисків, зате забезпечує працю, бо великі цигаркові компанії фінансують вирощення цієї культури і виплачують забезпечення на випадок природних нещасть.

Праця на тютюнових плантаціях надзвичайно тяжка і дуже небезпечна для здоров'я. Треба врахувати, що наш хлібороб працює переважно вручну, бо ніколи не може спромогтись купити якусь сільсько - господарську машину, щоб ту працю улегшити.

Українці в сільських місцевостях живуть переважно компактно. Зрідка між ними є поляки, італійці, німці. Поляків спіткала та сама доля, що й українців, — італійці й німці живуть дещо заможніше. Це й зрозуміло, бо вони дістають допомогу зі своїх держав, де мають рідних і знайомих.

Українське село в Бразилії дуже розкидане. Часто господарство від господарства віддалені на один, два або й більше кілометрів. Хатки збудовані з соснових дощок і багато з них без вікон. Є й допоміжні будови, але мало, і це переважно в заможніших селян.

Землі кожний господар має багато, 20 - 30 і більше гектарів, але обробляється десь якась частинка; обробляється стільки, скільки зможе обробити чоловік з жінкою, бо діти, які підростають, переїжджають до міста і, в більшості, живуть у наймах.

Для прикладу візьмемо одне село на Третій Лінії повіту Маршал Маллет,. на 70 господарств є понад 4 тисячі гектарів землі. Ні один з господарів не має трактора чи якоїсь іншої машини. Обробляють землю вручну, чи кіньми. До 3-х тисяч гектарів взагалі ще не культивувались. Є товариська домівка філії Хліборобсько-Освітнього Союзу, де й приміщується державна початкова школа вже більше ніж 40 років. Вчителі завжди були з українців. І тепер учителює там пані Тереза Владика. Для доповнення знань вона тепер закінчила нормальну школу в повітовому містечку Маршал Маллет, роблячи денно пішки до 10 кілометрів.

Люди спрацьовані, зле відживлені і зле вдягнені. Дуже тішаться, коли Головна Управа ХОСоюзу привезе якусь одежу, яку наша Жіноча організація дістає за посередництвом Союзу Українок Америки. Багато хотіли б вчити своїх дітей у гімназії чи в технічних школах, але до цього бракує засобів. Діти, які підростають, ідуть до міста. А що не мають якогось фаху, то йдуть на чорну роботу, заробляючи мінімальну платню (50 американських долярів місячно). Живуть у нужді і українськими справами перестають цікавитись. Навіть забувають українську мову, яку винесли з-під рідної стріхи.

Таких сіл у Бразилії, зокрема в штатах Парана і Санта Катаріна, є великі десятки. Життя в них подібне, всі борються з нуждою, не знаходячи виходу з тяжкої ситуації. Є загроза. що в найближчих десятиліттях може настати повний занепад українського життя, хоч ще сьогодні тяжко знайти селянську родину, де українська мова не була б рідною мовою.

Вважаємо, що одинокий вихід з цієї тяжкої ситуації — це механізація сільського господарства, яка в 20-му столітті не є ніякою новиною в цілому світі. Великі простори землі потребують машин, які зможуть піднести добробут хлібороба. Кооператива змогла б багато допомогти, одначе й вона потребує закладового капіталу, якого ніхто не має.

Правда, деякі українські допомогові організації з інших країн пообіцяли, що за посередництвом своїх урядів вони можуть прийти з допомогою українським хліборобам у Бразилії. Зокрема Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет з Філядельфії через свою Екзекутиву пообіцяв зорганізувати допомогу машинами, які висилаються до Бразилії через різні допомогові акції (і які до українського хлібороба тут не доходять). Одначе ця обіцянка висить у повітрі ось понад два роки і Екзекутива ЗУАДК'у „забула" про свої обіцянки і не зволить навіть відповісти на листи, з якими Головна Управа Хліборобсько-Освітнього Союзу, зобов'язана статутом допомагати хліборобам, до неї звертається.

Український хлібороб у Бразилії переживає тяжкі труднощі і потребує негайної допомоги, бо в протилежному разі, на протязі декількох років, можна рахуватися з втратою його для української справи. Трохи довше затримається він при Церкві, бож наша людина завжди відзначалася великою побожністю. Та цю допомогу хтось мусить зорганізувати. Коли ЗУАДК з Філядельфії занехаяв свої обіцянки, то до цього мусів би взятись Секретаріят СКВУ через свою Президію і дотичну Комісію. Треба негайно вислати представника до Бразилії, аби він об'їхав українські осередки, особисто запізнався з дійсним станом речей та приглянувся до по-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Іванна Савицька

ЗУСТРІЧ ПІД ПАРАСОЛЬКОЮ

(Образок сучасного)

А це вже таки весна! Ідучи, як звичайно, на працю, Семен не взяв парасолі, а тут, після обіду, розкапризилось, аж лячно вийти на вулицю.

Весняний дощик підскакує на кам'яних плитах, підтанцьовує прозорими бурульками, котиться горошинами, розпливається білою піною.

Дощ — кажуть люди, здоровий, волосся від нього ро-

треб нашого хлібороба. Тут треба підкреслити, що без

сте, буцім то на очах буйнішає... А Семенова чуприна проріджується поволі, трапляються сиві волосини, чому б не піддатись природному й дешевому лікуванню.

Гульк, — і він, піднявши високо комір, вискочив одчайдушно із брами.

Автобусова зупинка недалеко, проте, в дощовий, як нині, день доводиться чекати довгенько, аж терпцю не стає.

Семен сховався під дерево і тут же зразу помітив, що він не сам. Гарненька, мов квіточка, дівчина, розіп'явши зелену парасольку, теж счікувала автобуса, теж заховалась під дерево.

Семен буцім то не звертає на неї жадної уваги, не цікавиться незнайомою, проте кутиками очей помічає деякі деталі: — гарненька ніжка, новий, шиковний дощовик, чорне хвилясте волосся і чорні очі з вогнями жаркого півдня...

— Гарна, ой, гарна оця дівчина.

— Ходіть під парасольку, якщо хочете, — промовила, сміючись, красуня. — Плечі ваші промокли, плащ зім'явся дружина буде вас лаяти...

— Не буде лаяти, не турбуйтесь, я вільний, як райська птиця, та запрошення ваше приймаю, чому б ні?

Семен наблизився до дівчини, зігнув перемоклі плечі, і так стояли вони удвох, стояли близько, як добрі давні знайомі.

Зелена шовкова парасолька хоронила їх не так від дощу, як від людських ласих очей, ховала й заглушувала і без того ледве чутну розмову:

— Ви працюєте в тій околиці? — спитала нагло Маргарита.

— Працюю в банку, а ви?

— Я не тутешня, я переїздом тільки, приїхала зустрічати знайомих.

— Яка шкода, — відозвався Семен. Зелена парасолька могла б мені стати в пригоді ще не раз, а так...

— Дівчина засміялась і гейби жартома відповіла:

— Могла б , або й ні, зелених парасольок багато, вибирай скільки хочеш... — І тут же, стягнувши брови, прижмуривши неспокійні очі, додала швидко: — ви простудитесь, пане, наберетесь якоїсь біди, загорніть краще плащ, бо буде з вами погано. І, віддавши Семенові парасольку, швидкими рухами поправила його комір, застебнула йому ґудзики піджака і зараз вдоволено задзвеніла: — Ось так, тепер краще, затишніше, та віддайте мені парасольку, а то, чого доброго, поїдете з нею до хати.

На закруті з'явився автобус, на щастя, не той, що на нього чекав Семен. Дівчина спокійнісінько підождала, аж автобус зупинився перед ними, пурхнула пташкою на східці, кинувши Семенові „бай - бай".

Дивне оте розставання. Химера, чи втеча від пригоди?

Семен ще довго стояв під деревом, стояв і думав.

Весняний дощик підскакував на камінних плитах, підстрибував бурульками — горошинами, підтанцьовував.. З обслизлих дерев сипалась, мов крізь ситечко, вода, на шию, на комір, на плечі...

— Доки ж стояти отак?

Семен закликав таксівку і від'їхав.

І тут же, при виході з таксівки, вдарив раптово грім, страшний, нежданий, жорстокий...

З грудної кишені піджака щезла шкіряна портмонетка.

Мирослав Прокоп

ПРО ТАК ЗВАНИЙ СОВЄТСЬКИЙ НАРОД

(4)

У протиставлені до цього, дехто з дослідників (І. Цамерян, А. Егиазаріян, М. Каммарі) висуває думку, що між періодом існування совєтського народу, в склад якого входять соціялістичні нації, і злиттям націй та безнаціональним суспільством, прийде ще період існування комуністичних націй у час, коли в СССР побудують комунізм. Але такі прогнози викликають гострі застереження з боку тих, які хочуть уже тепер, чи в ближчому майбутньому, розглядати совєтський народ як совєтську націю і приспішити утворення безнаціонального суспільства. Вони кажуть, що допустити ще період існування комуністичних націй на місце теперішніх націй соціялістичних — це „на ділі зняти з порядку проблему відмирання національних відмінностей"[9] (І. Глускін).

Слід зазначити, що погляди учасників цих дискусій міняються, а також включають у собі суперечливі елементи. Наприклад, А. Мординов, з одного боку, вважає, що злиття націй в СССР наступає вже при соціялізмі, а з другого, він твердить, що цей процес злиття виявляється тільки в політиці, в соціяльно-економічному житті, в ідеології, але не охоплює основних елементів етнічної і культурної відмінности поодиноких націй СССР, що тривало існуватимуть.

Різно дивляться совєтські дослідники також на питання двомовности совєтського народу та на ролю російської мови в житті неросійських народів СССР. Двомовність є безперечним фактом життя народів СССР, при чому російська мова є недвозначно упривілейована і на ділі виконує ролю урядової мови, хоч це не передбачається в конституції і офіційно заперечується. Проте дехто з совєтських дослідників уважає, що двомовність не сприяє зближенню націй (В. Мачаваріані), або що двомовність веде до занikання рідних мов на користь російської, коли в неросійських школах переводять навчання на російську мову (Т. Козирьова).[10] І. Цамерян визнає, що перспективи збереження та розвитку рідної мови кожного неросійського народу залежать від його численности, але рівночасно він застерігається проти нігілістичного ставлення до мов навіть малочисельних народів СССР, проти „нетактовних тверджень" про „безперспективність мови", про „конечність відрікатись рідної мови і переходити на ін."[11] Зиманас заступає погляд що двомовність неросійських народів зобов'язує до взаємности та що росіяни, які працюють в неросійських республіках, повинні вивчати мови тих народів. В Мачаваріяні вважає ненормальним, що деякі письменники неросійських народів не пишуть рідною мовою, результатом чого є напр. те, що киргизи можуть читати Ч. Айтматова тільки по-російськи і не можуть без перекладу „зрозуміти прозаїка, який називає себе письменником свого народу".[12] В. Мачаваріяні та Н. Джусойті заявляються прихильниками росту окремих національних мов і культур, уважаючи, що тільки при збереженні своїх національних питоменностей вони можуть творити спільну комуністичну культуру, а самі нації і їх культури ніколи не зникнуть. А. Т. Елагулавілі переконаний, що для росту культури соціялістичних націй непотрібно ніякої двомовности, бо культура кожної нації може розвиватися тільки рідною мовою, хоч водночас він уважає корисним вивчення також мов інших народів.[13]

Якщо йдеться про обов'язуюче становище КПСС у справах мови, то, згідно з новою програмою КПСС, російська мова є мовою міжнаціонального порозуміння. Але в політичній літературі від часу 22 з'їзду КПСС часто повторяється думка, що російська мова це також „друга рідна мова" неросійських народів (І. Кравцев, І. Білодід, Е. Бокарев, Д. Таджиєв, І. Андреєв, П. Рогачев, М. Свердлин), при чому дехто з дослідників не спиняється на цьому і каже, що в майбутньому „російська мова стане рідною мовою усього населення країни"[14] (П. Рогачев, М. Свердлин), або що для народів СССР уже „в наступних поколіннях рідною мовою неминуче стане російська мова"[15] (І. Андреєв). З тих кіл виходить також погляд, що російська мова може стати мовою всього людства в умовах комунізму. Ця опінія розходиться з обов'язуючою за життя Сталіна догмою, що при комунізмі мовою людства не буде ані російська, ані англійська, ані французька, ні будь-яка з живих мов сучасности. Інші совєтські мовознавці допускають утворення одної штучної мови, що її створить для себе безнаціональне суспільство.

(Продовження буде)

9. М. И. Куличенко, Национальные отношения..., стор.530.
10. Вопросы развития литературных языков..., стор. 348.
11. И. П. Цамерян, Теоретические проблемы образования..., стор. 243.
12. М. И. Куличенко, Национальные отношения..., стор. 407.
13. И. П. Цамерян, Теоретические проблемы образования..., стор. 243. К. Х. Ханазаров. Сближение наций и национальные азыки..., стор. 199.
14. П. М. Рогачев, М. А. Свердлин, Нации, народ..., стор. 184.
15. Вопроси развития литературных языков..., 208.
16. П. Г. Семенов „Програма КПСС о развитии национально-государственных отношений", Советское государство и право, 1961, н. 12 стор.23; П. Г. Семенов, „Нация и национальная государственность", Вопроси истории, 1966 н. 7, стор. 8.

ХТО ДОПОМОЖЕ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сторонньої допомоги наш хлібороб не змінить, і в теперішніх умовах розвитку великих господарств він просто приречений на загибель, або змушений продати свою убогу господарку і піти в найми.

Та віримо в добрий сенс наших допомогових інституцій,що до цього вони не допустять, і український хлібороб в Бразилії дістане належну допомогу та врятує свою господарку від повного занепаду.

В Німеччині плянується...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

що на це погодяться західньо-німецькі урядові чинники, то на тому будинку в м. Емс, в якому був підписаний указ, буде вмурована таблиця, яка осуджуватиме цей указ як нехуманний акт нищення культури українського народу.

Заплановано також відбути там ряд інших імпрез. Заплановано академію, на якій були б виголошені наукові доповіді про Емський указ та відчитані чи особисто виголошені вияви симпатії для українського народу від німецьких науковців та політичних діячів. Під час академії був би осуджений не тільки Емський указ, але також теперішня совєтська політика етноциду, якою Москва старається зрусифікувати всі народи СССР, зокрема український. В містечку Емс також мав би відбутися концерт української модерної симфонічної музики, виконаний німецькою оркестрою, щоб вказати, що українська культура далі живе і розвивається, не зважаючи на всі старання Москви знищити її.

Д-р Юрій Блохин-Бойко, який викладає порівняльний курс слов'янських літератур та курси історії української й білоруської літератур в університеті Людвика Максиміліяна в Мюнхені, поінформував, що справою відзначення 100-річчя Емського указу зацікавилися не тільки українські наукові й наші політичні діячі країн Західньої Европи, але також прихильно ставиться до цієї справи баварська Християнська соціяльна унія, зокрема провідник Йозеф Штравс.

Гість з Мюнхену поінформував, що метою його поїздки до ЗСА є зацікавити місцевих українських науковців, письменників і український загал справою відзначення 100-річчя Емського указу та здобути їхню співпрацю. Він сам вже нав'язав контакти з рядом визначних українських науковців в ЗСА, мав доповідь в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку на тему Емського указу, зустрічався з головою Об'єднання Українських Письменників „Слово", мгром Остапом Тарнавським, порушував справу відзначення річниці Емського указу з членами Української Вільної Академії Наук (УВАН). Між іншим, проф. Ю. Блохин-Бойко є представником УВАН-у на Европу та заступником голови Об'єднання „Слово".

Проф. Юрій Блохин-Бойко відомий із своїх праць про Михайла Коцюбинського, Тараса Шевченка (в 1965-му році вийшла німецькою мовою його 500-сторінкова праця про Т. Шевченка) та із його праць про сучасну підсовєтську та еміграційну українську літературу.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УПА В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон. (В.У.) — У неділю, 25-го квітня, тут у приміщені Українського Народнього Дому, відбулися Звичайні Загальні Збори Т-ва колишніх вояків УПА ім. Генерала Тараса Чупринки. На голову Відділу обрано Володимира Юркевича, хорунжого Дивізії Галичина, який після боїв під Бродами вступив до УПА, будучи там вишкільним старшиною до 1946-го року. На секретаря Відділу обрано Івана Іванчука, а на касира — Василя Угринчука. Андрій Паньків очолив Контрольну комісію.

В Ірвінгтоні відзначено роковини проголошення державности Карпатської України

Ірвінгтон (Н.Н.) — У неділю, 14-го березня, в той самий день, коли 37 років тому у Хусті Сойм Карпатської України проголосив її державність, в Ірвінгтоні, в церкві св. Тройці відбулося Урочисте відзначення цієї великої історичної події. Відзначення Роковин зорганізували пані з Карпатського Союзу, однієї з тих наших регіональних організацій, які з успіхом гуртують ближчих земляків, зберігають традиції, звичаї та обичаї своєї волости.

Програму відзначування відкрив голова Карпатського Союзу, д-р Володимир Комарницький, а проводила імпрезою головна організаторка, Марія Химинець; обидвоє учасники великих подій того часу. У своєму вступному слові М. Химинець надала тон і спрямування цілій імпрезі. Сама юна тоді учасниця, в першу чергу згадала відданість аж до самопожертвування всіх керівників і звичайних людей, починаючи з о. А. Волошина, а кінчаючи селянськими жінками, які радо брали на себе кожну додаткову працю до своїх і так уже нелегких тягарів і обов'язків. Коли злочинці і сліпці ганебним Віденським арбітражем покраяли живе тіло народу, не прийшло сподіване нами заломання. Навпаки нарід із ще більшою енергією і завзяттям узявся будувати життя на залишеній йому території. Встоятись на той час не стало сил, бо ж проти малої вітки народу наступали держави сильно озброєні, одначе цією боротьбою покладено фундамент під майбутні перемоги. Висловом цього залишиться постать молодого стрільця Кедюлича на варті під будинком парляменту: „Я — остання стійка перед будинком нашої влади і з неї не зійду..." І на тій стійці пам'ять про нього і йому подібних стоятиме аж до перемоги, хоч постріляні й знівечині їхні тіла прийняла передчасно рідна земля.

Після вступного слова доповідь виголосив колишній чотовий Карпатської Січі Я. Гайвас.

Концертова частина була різноманітна і багата. Почалася вона виступом співочого гуртка „Кобза" діяльним при Пластовій станиці в Пассейку. Н. Дж. під проводом Андрія Фарміги. Підібрані пісні виразно вказують, що своїм репертуаром „Кобза" хоче не лише дати вислів своїм мистецьким замилуванням, але ще більше своїм глибоким людським і національним потребам. У першій частині гурток відспівав „Виростеш ти, сину" і „Люди" Василя Симоненка та народну пісню „Тиха вода", а в другій „Несе Галя воду", „Ага, мила" і „Мила моя". Гарячі оплески були заслуженою нагородою для молоденьких співачок і їхнього диригента.

Великою несподіванкою був виступ співака, Миколи Голодика. Він уродженець Дніпропетровщини, разом з тисячами інших у часі великого ісходу при кінці Другої світової війни опинився в Аргентині. Там перейшов добру школу співу під керівництвом великого співака і педагога, Анатолія Кабанцева. Співав він в операх Ля Пляти та інших міст на чолі з оперою в Буенос Айресі, а тепер після дальшої підготови на американському терені починає виступати тут. Його добрий голос і добра школа показали себе в усіх точках його виступу.

Марта Шраменко виконала на фортепіяні „Ревіні" Дебюссі і „Елегію" М. Лисенка. Її гра вдало доповнювала мистецьку цілість імпрези. Вона теж започаткувала імпрезу відігранням на фортепіяні американського й українського гимнів.

Відзначення державности Карпатської України мало виразно наголошений політичний аспект цілої імпрези. Крім доповіді видвигнула цей аспект рецитація Тамари Кардашинець. Вміло, професійно підібрана в'язанка віршів і писань Караванського, Масютка, Валентина Мороза, подана з глибокою мистецькою експресією порушила слухачів, а зміст писань заставив ще раз глибше подумати не лише над минулим, але й над тими перспективами, які несе зі собою майбутнє.

Безпосередністю був надиханий виступ Томи Щепка, уроженця ЗСА, який простими й щирими словами вірно відбив духовість родженого в цій країні покоління, а грою на акордеоні своїх власних композицій показав, що покоління, до якого належить і він, цільно пов'язане з українським життям тут та з подіями і процесами в Україні.

Назагал програма імпрези творила органічну цілість, а найбільше промовистим і переконливим її елементом було те, що в ній виразно домінувало молоде покоління.

Відспіванням „Не пора..." закінчено це святкування.

ПОМЕР СВ. П. ВАСИЛЬ ВОРКЕВИЧ, ЗАСНОВНИК І ДОВГОЛІТНІЙ СЕКРЕТАР 456-ГО ВІДДІЛУ УНС

Відомий діяч УНСоюзу бл. п. Василь Воркевич, який помер 7-го квітня 1976 року, був членом основником 456-го Відділу УНСоюзу в Тіммінс, Онтаріо, а потім від 1942-го до 1970-го року його секретарем. Останні роки Покійний був предсідником цього Відділу.

РИМ ПОДИВЛЯЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

соборі відбувся обхід з плащаницею, після чого посвячено першу паску у св. Софії. Питомці патріяршої колегії св. Софії при УКУ ще з часів перед вибудуванням храму святили паску в самих приміщеннях університету, а оце перше всячення паски відбулося в самій церкві. До речі, це була паска двох українських емігрантів - втікачів, недавно прибулих з України.

В саму неділю Воскресення торжества розпочалися відразу на сходах перед собором Воскресною утренею о годині 8-ій вранці. Блаженнішому Патріярхові під час утрені та Архиєрейської Служби Божої сослужили девять єреїв, а дияконував о. канцлер Іван Дацько. Співали питомці. Під гомін нових дзвонів проголошено Євангеліє в грецькій, латинській старослов'янській, італійській та українській мовах. Собор заповнили чужинці різних національностей, як рівнож українці з Риму та з інших країн. Після Літургії, Блаженніший Йосиф запросив усіх приявних до залі УКУ на традиційне свячене яйце, де від української громади Риму складав побажання Блаженнішому ректор малої семінарії, о. Василь Сапеляк.

У Світлий понеділок продовжувалися Великодні торжества патріяршою Службою Божою в першій українській парафії Риму при церкві свв. Сергія і Вакха в центрі міста. У своїй проповіді Блаженніший Патріярх навів слова із великодної Євангелії: „В начaлі було слово", пояснюючи вірним конечність цієї найважливішої правди існування Бога. Наче продовжуючи свої слова з попереднього дня, Патріярх Йосиф настоював на важливості надії в християнському житті, нав'язуючи до євангельської події „В дорозі до Емаусу", коли два зажурені, опечалені і розпачливі учні зустріли в закритому виді воскреслого Христа. Підкреслюючи, що настрій цього моменту подібний до сьогоднішних часів, коли „претяжке наше положення" і є „стільки незгоди і нарікань", Блаженніший Отець закликав до надії, бо „Христос Воскрес. . ., бо слово сталося тілом". Протиставляючи нашу повну віру в Бога всім матеріялістичним тенденціям, Блаженніший Отець заявив: „Бог був, є і буде — це є та велика правда, на якій ми опираємося, яку ми почитаємо, яка є піднесенням для нас. . . бо є Бог", а на кінець додав „нехай воскресення Христове запалить і в нас того духа відваги, того духа сили. . . щоб це діло, яке розпочав своїм стражданням Ісус Христос, ми дальше продовжували і для своєї душі і для других".

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього
ЧОЛОВІКА
бл. п.
МИХАЙЛА ОЗИМКА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в неділю, 2-го травня 1976 р.
о год. 10-ій ранку
в церкві св. Миколая
в ПАССЕЙКУ, Н. Дж., Президент вул.
В глибокому смутку — дружина — АНАСТАЗІЯ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього несподівано 16 квітня 1976 р. відійшов від нас на 19-му році життя наш Найдорожчий Син

ЮРІЙ ЛЕХНОВСЬКИЙ
ДУБАС

студент, б. пластун і учень українознавства в Кергонксоні, Н. Й.

Сповнені глибоким смутком і тугою дякуємо Всім, хто облегшив наше невимовне горе.

В першу чергу наша подяка Всеч. отцеві Іванові Макові за похоронні Богослуження.

Дякуємо Усім, що брали участь в похоронних Богослуженнях і своїм співом віддали послідню прислугу Покійному.

Сердечна подяка Пластові і Союзові Українок, що своєю участю облегшили наше невимовне горе.

Дякуємо Всім за численні квіти, за дари на Св. Літургії, дякуємо теж за прощальні слова над могилою.

Наша сердечна подяка Всім, що особисто, листовно чи телефоном висловили нам співчуття, поділяючи з нами наше горе.

Дякуємо управителеві Союзівки п. В. Квасові за дбайливе приготування стипи.

Наша подяка місцевій Пожарній Сторожі, якої Покійний був членом, за парадну асисту в часі похорону з участю їх капеляна Пастора В. Гайсона.

Рівнож наша подяка похоронному заведенню в Кергонксоні за дбайливе переведення похорону.

Щира подяка Усім учасникам стипи за жертви від них на Св. Літургії призначені в нашому монастирі у Римі.

Глибока наша подяка за вияви нам співчуття та готовости помочи, чим усі Ви злагіднили наш біль та піддержали нас на дусі.

Хай Всевишній щедро нагородить Вас за Ваше щире серце.

Батьки: СТЕФАН і ПАВЛИНА
Брати: ВОЛОДИМИР і СТЕФАН та БАБУНЯ

Повідомляємо Родину і Приятелів, що
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
на могилі нашої Незабутньої Матері
св. п. ОЛЬГИ КВАСНИЦІ
відбудеться
в неділю, 2-го травня 1976 р., о год. 3 по пол.
на українськім православнім цвинтарі
СВ. АНДРІЯ у САВТ БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
ДОНЬКИ з РОДИНАМИ

Ділимося сумною вісткою з Членством Організацій Українського Визвольного Фронту і всім Громадянством, що в понеділок, 26-го квітня 1976 р. упокоївся в Бозі

сл. п.
ВАСИЛЬ БАБІЙ

бувший член Управи Осередку СУМА і Відділу ООЧСУ в Детройті та довголітній бойовик ОУН.

ПАНАХИДИ будуть відправлені в четвер, 29-го і в п'ятницю, 30-го квітня 1976 р. в похоронному заведенні Гродовського в Детройті.

ПОХОРОНИ відбудуться в суботу, 1-го травня 1976 р. з церкви св. Івана Хрестителя.

•

Опечаленій горем Дружині і дітям Покійного, складають вислови співчуття
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в ДЕТРОЙТІ

„Об'єднання Українців" у Ворм Мінерал Спрінґс

Зорганізоване в околиці лікувального озера у Ворм Мінерал Спрінґс т-во Об'єднання Українців" успішно закінчило свою однорічну діяльність. На загальних зборах, що відбулися в залі тутешнього громадського будинку 25-го січня ц. р., перебрано Управу в такому складі: Володимир Різник — голова Петро Черняк — заступник, Лариса Мурович-Тимошенко — секретарка, Юрій Головко — мистецький референт, Павліна Різник — касирка, Параска Стефура — господарська референтка.

У склад додаткових членів Управи увійшли І. Степовий, П. Ніцпонь, В. Рибак і С. Бровчук, а до Контрольної комісії Н. Шелухін, В. Чубатий і В. Тимошенко.

Об'єднання Українців зорганізувало 6-го березня т. зв. запусти при участі понад сотні тутешніх постійних мешканців і туристів, а 14-го березня академію на честь Тараса Шевченка. Академію відкрив В. Різник, доповідь про ідеологію Т. Шевченка виголосив інж. С. Бровчук. „Вогні горять" і „Гетьмани" заспівав Петро Черняк, що потім разом з Ю. Головком виконав „Думи мої". Програма свята переважно складалася з творів Т. Шевченка, тому й Ніла Шелухін заспівала „Така її доля" і „Реве та стогне Дніпр широкий". Петро Черняк рецитував „Іван Підкова", а Лариса Мурович — Тимошенко „Мені однаково" та власного укладу вірш „Тарасівців нам треба". Програму свята доповнив хор, конавши під диригентурою Ю. Головка „Заповіт" і Національний Славень.

На запрошення представника Комітету для святкування 200-ліття 20-го березня ц. р. члени Об'єднання Українців разом із туристами взяли участь у параді, як єдина етнічна група і з власним національним прапором, що вперше в цій околиці гордо лопотів у просторах. Частина українців була в народнім одязі, який мерехтів веселковими барвами на тлі весняного фльоридського красвиду.

Тепер українці у Ворм Мінерал Спрінґс готуються на приїзд сенатора Павла Юзика у квітні. Тоді з нагоди 200-ліття Америки та 100-ліття українських піонерів відбудеться спеціяльна імпреза для англомовної публіки і з доповіддю сенатора про культурний вклад українців у розбудову цієї країни. Рівночасно наше жіноцтво зорганізує виставку українських мистецьких експонатів.

Окружний З'їзд СУА в Чікаґо

Дня 8-го лютого ц. р. відбувся Окружний З'їзд Управи СУА в Чікаґо. Голова Окружної Управи Дарія Маркусь, відкривши З'їзд молитвою, привітала гостей: голову Головної Управи СУА Іванну Рожанковську і місцевих членок ГУ СУА — заступницю голови Любославу Шандру і виховну референтку Дану Дику. На Збори прибули делеґатки 7-ох Відділів Округи СУА — Чікаґо. До Президії обрано: Марію Юзефович — голову і секретарки: Марію Семків та Олену Турулу. Після вибору комісій: Верифікаційної, Номінаційної та ухвал, приступлено до звітів голов Відділів, референток Окружної Управи.

На закінчення звітувала голова ОУ Чікаґо Дарія Маркусь, відмічуючи, що в минулому році праця Округи проходила головно під трьома напрямними: постанови 17-ої Конвенції СУА, 50-ліття СУА, Року Української Жінки.

До певної міри праця була також спрямована до цьогорічних святкувань 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців в Америці. Поза тим були ще справи внутрішньо - організаційні, відношення до інших організацій і до цілої української громади в Чікаґо. При цьому Дарія Маркусь зазначила, що в більшості праця проходила по Відділах СУА —Чікаґо, на що вказують звітування голов Відділів і референток Окружної Управи 50-ліття СУА в Чікаґо відзначили спільно всі Відділи святкуваннями 14-16-го листопада 1975 р. Богослуженнями в церквах, виставкою українських мисткинь і Бенкетом-Зустрічею з громадянством, яке в числі понад 300 осіб заповнило залю, а 25 громадських організацій прислало свої привіти.

Дарія Маркусь поінформувала також делеґаток про зорганізування, за ініціятивою Окружної Управи СУА — Чікаґо, Об'єднаного Комітету Українських Жінок, до якого увійшли представниці усіх жіночих організацій нашого міста та про переведення Року Української Жінки. Його започатковано концертом оперної співачки Ренати Бабак, а 28-го вересня м. р. відмічено День Української Жінки політв'язня у формі Віча з доповіддю проф. д-р Марії Овчаренко. В згаданій імпрезі взяли участь представниці жіночих і молодечих організацій із прапорами. За ініціятивою Д. Маркусь в Чікаґо рішено створити Конференцію Українських Жіночих Організацій для спільної дії та взаємної інформації. У висліді імпрез з нагоди Року Української Жінки на ліквідаційному засіданні 3 грудня 1975 р. рішено прибутки, які виносили 2.200 дол., розділити: 500 дол. на Комітет Оборони В. Мороза, 200 дол. на Міжнародну амнестію, 100 дол. на СФУЖО у пам'ять покійних Ірини Павликовської та О. Лотоцької 1.000.00 дол. для родини Плюща, решту залишити на потреби оборонної акції українських в'язнів. Округа СУА включилася у спільну підготову відзначення 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців в Америці, що її приготовляє місцева Філія УККА. Дуже актуальною і корисною є праця Бюра суспільної опіки, що її веде Округа Управи СУА спільно із Т-вом „Самопоміч" і Золотим Хрестом.

Після подання звіту з праці Округи, Д. Маркусь подала приявним до відома, про діяльність голови Округи, про її репрезентацію на всіх імпрезах чи засіданнях. На закінчення вона згадала також і всі недоліки, за які, як вона зазначила, як голова, поносить певну відповідальність. Але не все є досконале, тому треба більше праці всіх Відділів і референток, щоб ці недоліки не повторялися. На закінчення свого звіту п. Д. Маркусь подякувала п. Л. Шандрі за передання їй адміністрації в зразковому порядку, а всім членам Окружної Управи за їхню співпрацю.

Після звітів голов всіх Відділів, референток ОУ і голови Окружної Управи — відбулася дискусія над звітами і запити до голови Гол. Управи СУА, на які вона вичерпно відповіла.

Після звіту Контрольної комісії і її внеску на уділення абсолюторії уступаючій Управі — З'їзд прийняв цей внесок з оплесками признання за працю.

Після обідової перерви — предсідниця передала голос голові СУА І. Рожанковській, яка, поґратулювавши Відділам за їхні великі успіхи, побажала ще більших на майбутнє. Відтак вона перейшла до проблем цілости організації, спільних усім. Святкування 50-ліття СУА по Округах мали на меті звернути увагу громади на нашу працю. Хоча святкування були імпозантні, проте вони не стали засобом приєднання членства, до чого змірає Гол. Управа СУА. Навпаки, число членства не зросло, але змаліло. Це саме відноситься до дитячих світличок і передплатниць нашого єдиного жіночого журналу „Наше Життя". Все це треба точно перевірити і посилити працю у всіх Відділах та Округах. Суспільна опіка розвивається дуже добре. Далі голова СУА подає докладні інформації про ремонт приміщень на музей, який доходить вже до кінця, і скоро вже буде музею відкриття. Головна Упр. сподіється дальшої піддержки свого членства і всього громадянства. При музеї плянується дослідний центр нашої етнографії. Також буде відчинена крамничка із дрібними мистецькими виробами.

Потім вона поінформувала приявних про приєднання молодого членства. До цієї праці ГУ заанґажувала заступницю голови Л. Шандру. Важливим є теж те, зазначила І. Рожанковська, що ми, як найстарша жіноча і теж громадська організація, демократична і аполітична, толерантна у відношенні до релігійних переконань, повинні вносити позитивні вартості в нашу громаду — лагодити — а не розсварювати. Голова також закликала, щоб Відділи СУА, які платять вкладку 25 дол. до УККА, вислали свою делеґатку на Конґрес УККА, який відбудеться вже цієї осени. Треба, щоб нас було якнайбільше та щоб ми могли там сказати своє слово.

Співпраця Відділів уможливлює обмін досвідом. На кінець І. Рожанковська поґратулювала голові Округи і всьому членству за велику пророблену працю. Після того виховна референтка Головної Управи СУА Дана Дика представила стан виховної праці у Відділах та висловилась про працю дитячих садочків. Дораджувала, щоб кожний Відділ мав свою виховну референтку для допомоги тим Відділам, що провадять дитячі світлички.

Після запитів та дискусії і відповідей голови СУА, голова Номінаційної комісії А. Самбірська подала листу нової Окружної Управи: голова — Марія Юзефович, заступниці голови: Марія Семків і Марія Радивил, секретарка кор. — Ліна Васюк, рек. Олена Турула, касирка: Е. Струтинська. Референтки: організаційна — Юлія Кокорудз, сусп. опіки — С. Борович, виховна — О. Гаст, пресова — Р. Турянська, адміністр. реф. — Л. Бандура. Культ. освітню реф. докооптується на найближчому засіданні Окружної Управи. Контрольна комісія: Марія Кецала, Дарія Маркусь, Неля Бриджман. Приявні оплесками прийняли до відома пропозицію Номінаційної комісії..

Після відчитання ухвал Н. Бриджен, що їх Збори прийняли з деякими змінами чи доповненнями, голова ГУ Рожанковська ще раз заапелювала до всіх Відділів складати датки на фонд суспільної опіки, з якого буде оплачена допомога нашим в'язням на Сибірі. Також просить про підтримку нашого музею.

На закінчення новобрана голова Округи СУА — Чікаґо Марія Юзефович склала подяку голові СУА І. Рожанковській за участь у нашому З'їзді та за її так цінні вказівки і зауваги для нашої праці. Також подякувала іншим членам ГУ УАС — Л Шандрі і Д. Дикій за їхню участь та слово і всім учасницям З'їзду, як також п. Родак і 29-ому Відділові за приготування обіду для приявних на З'їзді делеґаток нашої Округи. Окрему подяку склала колишній голові Округи Д. Маркусь за її цінний вклад праці в Організації. На цьому закінчено наш Окружний З'їзд з надією, що праця піде дальше по наміченому нами пляні.

Рома Турянська

Концертове турне Іринея Жука

Відомий монтреальський піяніст Ириней — Жук повернувся з концертового турне по східній частині ЗСА і Канади. Це турне він розпочав концертом в Монтреалі, а продовжував його в Бостоні, Орлядо, Фльориди, Річмонді, Вірджінія й закінчив ще одним концертом в Монтреалі. Його концерт в Бостоні це була незвичайна радіопередача зі студіо радіовисильні ВҐБҐ в присутності спеціяльно запрошеної авдиторії. В перерві передавано інтерв'ю з Іринеєм Жуком, в якому він, поруч інших тем, давав пояснення до історії української музики та, зокрема, говорив про Віктора Косенка, твори якого були частиною концерту. В Орляндо Ириней Жук окрім концерту дав дві серії „мастер клас" для членів Асоціяції Викладачів Музики Центральної Фльориди на теми: „Недоцінені аспекти гри на фортепіяні" та „Виконування програмової музики".

Концерти Іринея Жука пройшли з великим успіхом; у всіх містах публіка вітала його ентузіястично та домагалася наддатків. Критичні оцінки в пресі були також дуже прихильні: „В інтерпретації Жука наявні глибока вдумливість та поетичне відчуття музики". „Жука техніка, сила та уява показали як можна представити цей довгий твір завжди живо й цікаво", „прецизність, енерґійність та живі ритми ясно контрастували з ліричними епізодами", „віртуозність Етюду Ліста викликала ентузіястичну реакцію публіки", його перший наддаток, етюд Фа-моль, був перфектним доповненням масстатичної та тріюмфальної кінцевої „Картини": „Великі Ворота Києва"; його другий наддаток, поривачий Етюд Це-дур Шопена був блискучо виконаний".

Ириней Жук вже дістав запрошення виступити знову у всіх містах його останнього турне. Радіовий концерт в Бостоні передаватиметься вдруге під час літа.

Н. Н.

ТАРЗАН, Ч. 7467. Розмова двох жінок

Жрекине Ля! Чому ти не звільняєш мене, хоча Крона вже залишив Опар?

Ти, гарна жінко Тарзана, мусиш залишитися тут, аж поки не будуть повернені наші скарби...

Але ти знаєш, що ті скарби пропали навіки... Я категорично відмовляюся перебути ціле моє життя в Опарі...

Ага! Ти хочеш вернутися до твого вродливого чоловіка! Якщо ти проживеш тут довший час, то навіть наші мужчини тобі здаватимуться вродливими!

Я не залишусь тут... Ти не зможеш силою затримати мене!